

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
GELEN EVRAK SERVİSİ
29/06/2021 13:42 - E-11045126-000-38469
00142878937

Sayı : E-11045126/641.03.02.[01]/
Konu: Yazılı Soru Önergesi Cevabı.

7/41950
G.K. 111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 08/03/2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0789210 sayılı yazıları.

Batman Milletvekili Sayın Necdet İPEKYÜZ tarafından verilen, “Sağlık çalışanlarına yönelik artan şiddet vakalarına ilişkin” (7/41950) esas nolu yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Batman Milletvekili Sayın Necdet İPEKYÜZ tarafından verilen, "Sağlık çalışanlarına yönelik artan şiddet vakalarına ilişkin" (7/41950) esas nolu yazılı soru önergesinin cevabıdır:

"TTB Merkez Konseyi ve TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu'nun açıklamalarına göre sağlıkta şiddet pandemi sürecinde artarak devam ediyor. Geçtiğimiz hafta içinde iki kadın hekim görevleri başında saldırıya maruz bırakıldı. İlk olarak, Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi'nde görev yapan öğretim üyesi Dr. Hayriye Mihrimah Öztürk, hekimlik görevini yerine getirirken fiziksel saldırıya maruz bırakılmıştır. Saldırı sonrasında bacağında ve ayak bileğinde kırıklar oluşmuş ve acilen ameliyata alınmıştır. Ardından, Dr. Meltem Puşuroğlu, Rize Devlet Hastanesi'nde poliklinikte muayene etmek üzere "Buyurun" deyip içeriye davet ettiği hastanın orakla saldırısına hedef olup yaralanmıştır. Erkek hastalar tarafından sadece bir hafta içinde art arda gelen bu saldırılar dikkate değerdir.

Şiddet, ülkemizin içinde bulunduğu toplumsal süreçte her alanda hızla artarken, sağlık çalışanları ve hekimler de çok boyutlu olarak şiddet ile karşı karşıya kalmaktadır. Parke taşları ile saldırıları, servis yakılmalarını, yoğun bakım basılmalarını, hastanede sağlık çalışanlarının barikatlarla kurtuluşlarını tüm Türkiye görmüştür. Son olarak da hastane içinde görevi başındaki kadın hekime yönelik oraklı saldırı sağlık çalışanları ve sağlık çalışanlarının yakınlarını başta olmak üzere toplumun her kesimini dehşete düşürmüştür. Sağlıkta şiddet artarak devam ederken bakanlığın ne yaptığı toplum vicdanında merak konusu olmuştur.

Son bir yılda sağlık çalışanları, hekimler, tüm insanlık olarak, COVID-19 pandemisi ile mücadele ediyor. Ama pandemi sürecinde şiddet sarmalını ortaya çıkaran, besleyen başarısız ekonomik sosyal düzenlemeler ne yazık ki artarak devam etmektedir. Özellikle, kadın sağlık çalışanları hem yaşadığı hak kayıpları hem de kamusal ve özel alanda toplumsal cinsiyet rolleriyle mücadele ederken bir de sağlıkta şiddet ile karşı karşıya kalmaktadır. Araştırmalar gösteriyor ki kadın sağlık çalışanları sıklıkla sözel olmak üzere psikolojik ve fiziksel şiddete de erkek sağlık çalışanlarına oranla daha çok maruz bırakılıyor."

SORU 1) Sağlık alanında artan şiddeti önlemeye yönelik kanuni düzenleme ve uygulama çalışmanız var mıdır, varsa ne aşamadaadır?

SORU 2) Görevi başında veya görevinin gereğini yerine getirdiği için şiddete ve saldırıya maruz bırakılan tüm sağlık çalışanlarının haklarını korumak amacıyla kovuşturma süreçlerine yönelik bir çalışmanız, katkınız veya desteğiniz var mıdır?

CEVAP 1-2) Sağlıkta şiddetin bir sorun olarak gündeme gelmesinden itibaren sorunun çözümü için Bakanlığımızca çalışmalara başlanmış ve şiddeti önlemeye ve sağlık çalışanlarımızın güvenliğinin sağlanmasına yönelik birçok idari, hukuki ve operasyonel tedbirler uygulamaya konulmuştur. Bu kapsamda, sağlık kuruluşlarımızda güvenlik tedbirlerinin artırılması (güvenlik görevlisi ve güvenlik kamerası sayılarının artırılması ve benzeri), çalışan güvenliği birimlerinin kurulması, hizmet sunumun iyileştirilmesi, fizik yapıların nitelikli hale getirilmesi, beyaz kod birimlerinin kurulması, eğitim ve farkındalık oluşturulması gibi birçok önleyici tedbir alınmıştır.

Hukuki düzenlemeler olarak;

1- Evvela, 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede düzenleme yapılarak, Bakanlık ve üniversiteye ait sağlık kuruluşlarında, sağlık hizmeti sunumu sırasında veya bu görevlerden dolayı personele karşı işlenen suçlar sebebiyle ceza hukuku kapsamında yürütülmekte olan işlemler ve davalarda personelin talebi üzerine

Bakanlık ve ilgili üniversite rektörlüğünce, kurum avukatları tarafından hukuki yardım yapılması sağlanmıştır.

2- En son kabul edilen 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunla birlikte 3359 Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda yapılan düzenlemeler ile;

-Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun ilgili maddesi kapsamında tutuklama nedeni varsayılan suçlar arasına alınmış,

-Kamu veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan sağlık personeli ile yardımcı sağlık personeline karşı görevleri sebebiyle işlenen kasten yaralama, tehdit, hakaret ve görevi yaptırmamak için direnme suçlarında ilgili maddelere göre tayin edilecek cezalar yarı oranında artırılmış,

-Belirtilen suçlarda Türk Ceza Kanunu'nun 51 inci maddesinde düzenlenen hapis cezasının ertelenmesi hükümlerinin uygulanamayacağı düzenlenmiş,

-Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlardan şüpheli olanların, mutlaka Cumhuriyet başsavcılığına sevk edilmesi ve adli işlemlerin Cumhuriyet savcısı tarafından tekemmül ettirilmesi öngörülmüş,

-Bu suçların soruşturmasında, kolluk tarafından müşteki, mağdur veya tanık olan sağlık personelinin ifadelerinin işyerlerinde alınması sağlanmış,

-Özel sağlık kuruluşlarında görev yapan personel de bu görevleriyle bağlantılı olarak kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından Türk Ceza Kanunu'nun uygulanmasında kamu görevlisi sayılmış ve soruşturma usulüne ilişkin hükmün, özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sebebiyle kasten işlenen suçlar hakkında da uygulanacağı kuralı getirilmiş,

-Şiddetin vuku bulduğu sağlık kurum ve kuruluşunda, faile veya yakınına mağdurun verdiği hizmeti verebilecek başka sağlık personeli bulunması halinde hizmetin ilgili diğer personel tarafından verilmesi öngörülmüştür.

Yapılan bu düzenlemelerle, sağlık çalışanına karşı işlenen suçların soruşturma aşamasının etkinliğinin artırılması, sağlık çalışanlarına karşı suç işlenmesinde caydırıcılık sağlanması, sağlık çalışanı açısından alınan koruyucu tedbirler ile mağduriyetlerinin önlenmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, Bakanlık bünyesinde şiddete maruz kalan sağlık çalışanlarına yönelik 14 Mayıs 2012 tarihinde "Beyaz Kod Birimi" kurulmuş ve tüm sağlık çalışanlarının anında ulaşabilmeleri için 7 gün 24 saat hizmet veren "Alo 113" telefon hattı tahsis edilmiştir. Böylelikle şiddet vakalarında şiddete uğrayan sağlık çalışanının Beyaz Kod başvurusu anında alınıp hukuki sürecin ivedilikle başlatılması sağlanmıştır.

İlgili kamu ve özel sektör temsilcileri ile yapılan çalışmalar sonucunda "Sağlıkta Şiddete Sıfır Tolerans Strateji Belgesi ve Eylem Planı" oluşturulmuştur.

Bu kapsamda;

-Kriz ve Beyaz Kod Yönetimini İçeren Eylemler,

-Hukuki Takip,

-İletişim,

-Yönetim

Başlıklarını içeren Eylem planı yürürlüğe konulmuş olup, çalışmalar paydaş kurumlarla bütüncül bir yaklaşımla ve kesintisiz olarak hassasiyetle sürdürülmektedir.

SORU 3) Özellikle kadın sağlık çalışanlarına yönelik şiddet oranının yüksekliğini de gözetenek, hem sağlık çalışanlarına yönelik hem de bütün kadınlara yönelik şiddete karşı mücadele için uluslararası ve ulusal normların ve standartların yaşama geçirilmesi ve denetlenmesi için bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 3) Sağlık tesislerimizde, kadına yönelik şiddet vakaları da dâhil kişilere psikososyal destek de verilmekte ve kurumlar arası koordinasyonla bu vakalar uygun sosyal hizmet modeline yönlendirilmektedir. Bu kapsamda, şiddete uğrayarak sağlık tesisine

başvuran vatandaşlarımıza, psikososyal destek ve mevzuat hükümleri dâhilinde danışmanlık verilmesi için sağlık tesislerimizde tıbbi-sosyal hizmet birimleri aktif olarak hizmet vermektedir.

Ayrıca, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında verilen sağlıkla ilgili tedbir kararlarına ilişkin iş ve işlemler sağlık tesislerimizde titizlikle yürütülmektedir.

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti önlemeye ve caydırıcılığı artırmaya yönelik yukarıda belirtilen Bakanlığımız çalışmaları ve hukuki düzenlemeler ile birlikte vatandaşlarımızın da bu salgın dönemindeki duyarlılıkları sayesinde sağlık çalışanlarına yönelik şiddet vaka sayıları, ilk COVID-19 vakasının Ülkemizde tesbit edildiği 10 Mart 2020 tarihinden itibaren geçen bir yıllık süreçte, bir önceki yılın aynı dönemine göre %45 oranında azalış göstermiştir. Yine aynı dönemde şiddete maruz kalan kadın sağlık çalışanlarımızın erkek sağlık çalışanlarımıza göre şiddete maruz kalma oranı %57' den %54'e gerilemiştir. Bu tabloya göre özellikle kadın sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin arttığı söylenemez.

Sağlık çalışanlarına yönelen şiddeti önlemeye müteveccih Bakanlığımız çalışmaları kesintisiz devam etmektedir.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.